

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ความพึงพอใจของผู้ปกครองและแนวทางการพัฒนาในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นซึ่งผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและแนวทางการพัฒนาในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 141คน จำแนกตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคำไผ่ฝักแวนจำนวน 38คน คิดเป็นร้อยละ 26.95 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโนนราศี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศรีสมบุญศรีสถิตย์ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 31.92 และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนองโก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นทั้งโดยรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาการของเด็กด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามลำดับดังนี้

- 2.1 ด้านการพัฒนาการของเด็กโดยรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.15 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ เด็กทุกคนแปรงฟันหลังรับประทานอาหารกลางวันทุกวันมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กและการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางภาษาได้เหมาะสมกับวัย ทั้งด้านการฟังด้านการพูด การอ่านและการเขียน

- 2.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.11 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือเด็กได้รับการส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมปั้นดินน้ำมันเป็นรูปต่างๆ ตาม

จินตนาการของเด็กมีการตกแต่งห้องเรียน จัดทำสื่อการเรียนการสอน และจัดมุมการเรียนรู้ต่างๆ และมีการจัดประสบการณ์ที่เน้นให้เด็กกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในตนเอง

2.3 ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.13 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในสะอาดและปลอดภัยต่อเด็กกำหนดโครงสร้างการบริหารงานตามสายงานการบังคับบัญชาของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับปริมาณงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและมีการกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน แผนพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กอย่างชัดเจน

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรวมและรายข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.05 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันเด็กแห่งชาติศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดปฐมนิเทศชี้แจงนโยบาย และวัตถุประสงค์การจัดการศึกษา ทุกปีการศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร

3. แนวทางการพัฒนาในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นจากการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมายดังกล่าว คำสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมายดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาการของเด็กเสนอแนะให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กจัดหาสื่อและกิจกรรมที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการมากขึ้น และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้มากขึ้น

3.2 ด้านการเรียนการสอนเสนอแนะให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมความรู้ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กจัดหาสื่อที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประสานความสัมพันธ์ที่ีระหว่างครู เด็ก และผู้ปกครอง

3.3 ด้านการบริหารจัดการเสนอแนะให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน แผนพัฒนาให้ชัดเจน บริหารจัดการงบประมาณให้เกิดประโยชน์กับเด็กให้มากกว่านี้ และให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนเสนอแนะให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรควรจัดให้มีชมรมผู้ปกครองเพื่อให้มีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพิ่มการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มากขึ้น

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและแนวทางการพัฒนาในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการบริหารงานในภาพรวม ไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งผู้บริหารหรือครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจึงทำให้มีระบบในการจัดการศึกษามากขึ้น ทั้งด้านการติดต่อประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ การจัดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ทั้งงานบุญ งานประเพณีต่างๆ ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีส่วนร่วมับกับชุมชนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณิ มณีสุริยา (2550 : 67-71) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อสถานศึกษาบ้านเรียนรู้นอสเซอร์ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อทำเลที่ตั้งในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำทิพย์ เชียงเงิน (2552 : 75-88) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สำหรับความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีระดับความพึงพอใจเป็นลำดับสุดท้าย คือผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เป็นเพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ปกครองและชุมชนทราบ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมและขาดการช่วยเหลือหรือให้การสนับสนุน ประกอบกับผู้ปกครองมีความรู้ไม่เพียงพอกับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กจึงไม่กล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพร อาทรธรรมคุณ (2548 : 99 – 104) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ อำเภอเชียงใหม่ โดยศึกษาปัญหา อุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเพื่อหาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ อำเภอเชียงใหม่ พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน มีปัญหาขาดการประสานงานที่ดีและงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดการศึกษาจากชุมชนพบว่า มีปัญหาจากผู้ปกครองเองที่ไม่มีเวลาเนื่องจากการทำงาน แนวทางในการมีส่วนร่วมของชุมชน มีแนวทางที่มุ่งกำหนดบทบาทหน้าที่ของการเข้ามามีส่วนร่วมของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มจัดการศึกษา ควรมีการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนเรื่องสุขภาพอนามัย อนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนและการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ตลอดจนปลูกฝังนิสัยการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ กลุ่มชุมชน ควรให้มีความร่วมมือ อำนวยความสะดวกในการใช้อาคารในการติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างๆ และองค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ ควรจัดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน พัฒนาเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ อาลัยลักษณ์ (2549 : 81 – 82) ได้ศึกษาสภาพการจัด

การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์การจัดตั้งและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยในระดับมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลากร ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ ด้านอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการและการจัด ประสพการณ์แก่เด็กและด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์

2. การศึกษาข้อเสนอแนะ พบว่า

2.1 ด้านพัฒนาการของเด็ก ควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่ทำให้เด็กมีส่วนร่วมมากขึ้นควรส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความสามารถและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นควรส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กและฝึกฝนเด็กให้สามารถทำตามคำสั่งของครูได้

2.2 ด้านการเรียนการสอน ควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาร่างกายและสุขนิสัยที่ดีให้แก่เด็กส่งเสริมความรู้ความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้มากขึ้นควรให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วยกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู เด็กและผู้ปกครอง

2.3 ด้านการบริหารจัดการ ควรจัดการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเกิดประโยชน์กับเด็กให้มากกว่านี้ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้มากกว่านี้ควรมีแผนการบริหารจัดการและแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กให้ชัดเจน

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนควรเห็นความสำคัญและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มากขึ้นควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนควรจัดให้มีชมรมผู้ปกครองและสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ความพึงพอใจของผู้ปกครองและแนวทางการพัฒนาในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อยดังนี้ คือด้านการพัฒนาการของเด็กด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโกควรจัดอบรมให้ครูที่ปฏิบัติการสอนได้รู้จักการจัดทำสื่อและพัฒนาสื่อประกอบการสอน ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กโดยกำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อประกอบการจัด

กิจกรรมเด็กปฐมวัยให้ชัดเจนควรจัดเสริมความรู้ ประสบการณ์ในการสร้างการมีส่วนร่วม สนับสนุนของชุมชน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและ พัฒนาให้เกิดเครือข่ายมากขึ้น และควรกำหนดแผนปฏิบัติการ และจัดสรรงบประมาณในการ ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการเรียนการสอน หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผลของการวิจัยสามารถนำไปใช้การประกอบการวางแผนการส่งเสริมให้ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ การปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กด้านการพัฒนาการของเด็กด้านการเรียนการสอน จัดแหล่งวิชาการด้านการจัด การศึกษาปฐมวัยเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาหาความรู้ รวมทั้งการให้ครูผู้ดูแลเด็กได้มีการ อบรมในเรื่องวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเพิ่มบทบาทการมีส่วน ร่วมของชุมชนและจัดให้มีเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์การจัด การศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเด็กกับการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก

2.3 ควรมีการศึกษาเพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองเด็กในการ จัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4 ควรมีการศึกษาเพื่อทำการวิจัยและพัฒนากิจกรรมมีส่วนร่วมของชุมชนและการ สร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก